

SLOVENSKI NAROD.

Izjaja vsak dan svetovni, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. na četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oglašila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravlštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Vojna mej Zjed. državami in Španko.

Kongres Zedinjenih držav je vzprejel resolucijo, s katero je pooblastil predsednika Mac Kinleya, da z oboroženo silo naredi konec sedanjim razmeram na Kubi, in v smislu tega sklepa je danes Mac Kinley podpisal ultimatum, s katerim zahteva, naj se Španka odreče svoji suvereniteti nad Kubo in naj prizna svobodo in neodvisnost tega otoka, sicer jo Zedinjene države prisilijo v to z orožjem.

Ultimatum je napoved vojne, kajti Španka se ne more, in se ne bo uklonila tej zahtevi. Nje odgovor na ta ultimatum bo, da pretrga diplomatsko zvezo. Ali počaka, da jej Zedinjene države še formalno napovedo vojno, ali stori to sama, je pač postranskega pomena. Vojna je gotova, in že v nekaterih dnevih bodo grmeli topovi.

Zedinjene države gredo v boj, da osvobodé Kubo in jej zagotové tisto neodvisnost, za katero se prebivalstvo že leta in leta bori, toda vsakdo dvomi, da vodijo Zedinjene države zgolj idealni nagibi, vsakdo sodi, da prežé Zedinjene države na Kubo, in da se je polasté, čim bo čas za to ugoden.

Španka bo svojo posest krepko branila. Narod je hraber in žilav, ali vzlic temu ni upanja, da bi se mogel ubraniti svojih sovražnikov. Hrabri in žilavi so tudi Američani, povrh pa trezni in bogati. Španka pa je korumpirana in demoralizirana ter zadolžena tako, da vojnih bremen ne bo mogla dolgo prenašati. Sicer pa so španske razmere tako klavrne, da utegne pri prvem porazu nastati revolucija, naperjena proti vladajoči dinastiji, potem pa je splošen „débacle“ neizogiben.

Španka smatra postopanje Zedinjenih držav za nasilstvo in infamijo. Formalno pač Zedinjene države nimajo nobene pravice, vtikati se v notranje razmere španske države in njenih kolonij, ali kdaj se je še katera država držala točno svojih pravic, kdaj je spoštovala tujo last? Nikdar! Zedinjene države se drže vzgledov starodavnih monarhičnih držav evropskih, in če poskusijo narediti konec vladi Španke na Kubi, jim tegani zameriti, toliko manj, ker je Španka uprav grozovito gospodarila na tem sicer tako bogatem otoku. Na Španski se maščujejo njeni lastni grehi, ona je svojo usodo sama zakri-

vila, in kar je ona v prejšnjih vekih drugim storila, to se jej vrača sedaj.

V nekaterih dneh se začne žaloigra na Kubi, začne se izpolnjevati tragična usoda nekaj velike in mogočne države. Borba ne bo kratka, kakor bajé misli Mac Kinley, ampak dolga in krvava, kajti Španka se ne uda iz lepa, ali naposled bode vendar zmagal zdravi, podjetni, krepki Američan, in zopet se jedenkrat izkaže resničnost, da moč gre nad pravico.

Državni zbor.

Na Dunaji, 20. aprila.

Začetkom seje so ministerski predsednik grof Thun in ministri Wittek, Baernreither, Ruber in Kaizl odgovarjali na razne interpelacije, potem pa je zbornica začela razpravo o predlogih, naj se obtoži Badenijsko ministerstvo, ker je poklicalo policijo v parlament. Take predloge so podali nemški nacionalci, nemški liberalci in socialni demokratje.

Predlog nemških nacionalcev je utemeljeval Kaiser, a poslušal ga ni skoro nihče, kakor tudi ne drugih opozicijskih govornikov. Kaiser je Badenija slikal kot nasilnega človeka, mu očital, da je hotel Cislitvansko Oggerski prodati in izdati. V državi in v zbornici ne bo prej miru, dokler se ne dobi zadoščenje za vse, kar se je zgodilo v zadnjih sedmih poprejšnjega zasedanja. Dokler se ne dobi zadoščenje in se ne preklicajo jezikovne naredbe, se v parlamentu sploh ne bo delalo. Ako vlada ne prizna jezikovnih naredb za resnično provizorne in ako ne stori vsega, kar je mogoče, da se nadomeste z jezikovnim zakonom, bodo Nemci nasvetovali, naj se tudi ona obtoži. Kaiser je potem na dolgo in na široko govoril o parlamentarnih dogodbah za časa Badenija in očital Badeniju, da je z izvršitvijo lex Falkenhayn storil celo vrsto hudodelstev, kršenja ustave, veleizdaje, zlorabe uradne oblasti itd. Napadal je Čehe radi praških dogodb in zlasti župana Podlipnega ter dokazoval, da se mora Badeni kaznovati (Glöckner: Obesi naj se!), ako naj Avstrija še velja za pravno državo. Ako se Badeni ne kaznuje, se izreče s tem,

da Avstrija nima več pravice do obstanka, potem razdene Avstrijo prvi vihar in pokoplje pod nje razvalinami tudi tiste, ki mislijo, da je možna država, ki ne pozna pravičnosti.

Predlog nemških liberalcev je utemeljeval dr. Gross, ki je najprej opravičeval svojo stranko, da ne podpiše obtožnega predloga proti Gautschu, češ, da se ni prenahtiti v takih rešeh. Vzlic temu se stranka ne izneveri solidarnosti z vsemi Nemci. Gross je potem napadal Falkenhayna in Abrahamowicza, zatrjeval, da so nemške zahteve skromne in pravične ter apeloval na vse stranke, naj glasujejo za obtožbo.

Predlog socialdemokratov je utemeljeval Rieger, ki je očital Badeniju, da je kršil ustavo in izjavil, da njegova stranka ne bo tirala obstrukcije za vsako ceno, kar hočejo nemški nacionalci. Razpravljal je potem o dogodbah v parlamentu in rekel, da Badeni ni propal radi svoje nesposobnosti — nesposobni ministri imajo časih dolgo življenje — ampak radi hudodelstev, katere je storil.

Za besedo se je oglašila cela vrsta opozicijskih poslancev, a noben člen desnice. V današnji seji je prišel na vrsto samo jeden govornik, dr. Grabmayer, ki je v imenu nemških liberalnih veleposestnikov izjavil, da bo ta stranka glasovala za obtožbo, ker hoče s tem obsoditi Badenijev sistem. Baval se je potem z gonjo nemških radikalcev proti drugim nemškim strankam in rekel, da je njegovi stranki težko, ohraniti solidarnost z drugimi Nemci, ker so mej Nemci elementi, ki globoko žalijo avstrijska in patrijotična čutila veleposestnikov in katerih končne smotre morajo veleposestniki odločno zavračati. Ti elementi hočejo potisniti Nemce na pot, po kateri ne more hoditi noben Avstrijec. Končno se je govornik baval z nemško kat.-ljudsko stranko, pozdravljal Dipaulija, ker se je pridružil drugim nemškim strankam in mu zaklical: V jezikovnem odseku se zopet vidimo.

Razprava se je potem pretrgala in seja po prečitavanju nekih interpelacij zaključila.

V današnji seji je vlada predložila nagodbene predloge, s katerimi ni nobena stranka zadovoljna. Prihodnja seja bo jutri.

LISTEK.

V mogli.

(Potopis. — Spisala Mária.)
(Konec.)

Ker mi je koj ob začetku povedal, da ima tudi on neko Tržčanko za ženo, govorila sem z njim svobodneje. Pravil mi je, da se je sestra njegove žene lotila učiti slovanščine, (katerega jezika ne vem), ne da bi jo kdo k temu priganjal, in da jo je večkrat rad poslušal, dasi je ni umel; poslušal zato, ker je slovanško tako blaglasno. In romani ter novele! — je vzkliknil — zanimajo nas sedaj najbolj slovanške, osobito ruske, ker so tako originalne in zdrave, sveže, kar nič dekadentske...

Govoré, sem dela oni humoristični časnik iz rok.

— Oh, to ni nič, nič, je rekel, vse je tako neslano v tem listu, pa hoče biti duhovito. Za humor, za pravi dovpt so le Nemci. In vaš narod — je vprašal — jeli vaš narod zna biti humorističen?

— Slovani nimajo časnika, ki bi imel dober, pravi humor.

— Mislim sem si že sam, ker je slovenski narod tako resen in bolj melanholičen, nevesel.

— Da, to je, kakor da bi bila na nas vplivala žalostna naša zgodovina, — sem rekla ter pripovedovala osobito o Jugoslovanih, ki so branili vso Evropo pred barbarim Turkom, in kaj imajo zdaj za plačilo? Da jih imenujejo barbare! In Avstrija, rekla sem v ognji, Avstrija! komu se ima zahvaliti, da še obstoja, ako ne baš Slovanom? Toda ona se nas spominja le, kadar nas rabi; ako bi se na pr. vrnilo leto 1848., o, tedaj bi slovanško lojalnost nosili v deveto nebo!

— Naj vas le zatirajo in prezirajo, vendar je jasno, da čaka Slovanse lepa bodočnost, katere ne doživi marsikateri drugi narod, in to tem bolj, ker so Slovani železne volje, vztrajni, solidarni mej sabo in takoj pripravljeni, žrtvovati se... je rekel moj sopotovalec.

— Glej, glej, sem si mislila, koliko lepih lastnosti nam pripisujejo tujci, lastnosti, o katerih jaz ne vem mnogo.

Gledala sva na lepo furlansko ravan, vso v bleščečem solnci. Začela sva govoriti o literaturi, osobito o italijanski in francoski, prešla sva na Zolo, o katerem sem dejala, da je takov pesimist. Za-

vrnil me je rekoč, da se je baš sedaj, v Dreyfusovi aferi pokazal, da ni pesimist nego idealist, ker misli in je toli ganljivo prepričan, da je stotnik Dreyfuss nedolžen. — Sicer mi — je dejal — ne ugaja njegov genre, a občudovati ga vendar le moram, in Zola ve najboljšo, da je jedini in da morda ostane jedini in istiniti velikan v tem genru.

Za tem sva prišla na dramatiko ter govorila o vseh najmodernejših delih. On se je moji navdušenosti za moderno dramo kar čudil. Strinjal se ni namreč z mano. Dejaj je sicer, da dadó mnogo misliti one moderne drame, a da jih ne posluša rad, da jih rajši bere.

Omenila sem Duse in rekla, da je Italijani ne cenijo kakor zasluži.

— Pomisliti morate, gospica, je dejal, da smo videli Duse pred mnogimi, mnogimi leti, ko je bila še le postala slavna; a od tedaj ne rečem, da bi bila postala manjša, a tudi večja ne. Mi smo videli, kako je prišla do slave, mi smo jo videli mlado, polno moči, videli takrat prav tako slavno kakor sedaj. Meni se je večkrat smilila, ko je predstavljala kako krepkejšo dramo, za katero ni bila niti dovolj močna, niti ni imela potrebnega organa. V ulogah pa, kjer ni potrebno posebne moči, tam je gotovo

